

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2020 оны 9 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	<i>Сумдын эмнэлэг</i>	<i>Өрхийн эмнэлэг</i>	<i>Хувийн эмнэлэг</i>	<i>Цэргийн анги</i>	<i>Нийт дүн</i>
1	Нийт үзлэг	87465	93038	45852	29092	3960	259407
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	32138	38010	8099	2016	3625	83888
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	8053	15172	16795	3281	1	43302
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	27636	16842	8487	7843	269	61077
5	Нийт төрөлт	1029	210				1239
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	5620	3583		2245	29	11477
7	Нас баралт	34	102	100			236

№	Үзүүлэлт	<u>2019.9</u>	<u>2020.9</u>	<i>Өөрчлөлт</i>
1	Нийт үзлэг	259964	259407	-557
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	85714	83888	-1826
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	40644	43302	2658
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	58608	61077	2469
5	Нийт төрөлт	1200	1239	39
	Гэрийн төрөлт	3	4	1
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	11717	11477	-240
7	Нас баралт	262	236	-26
	0-1 насны эндэгдэл	26	18	-8
	1-5 насны эндэгдэл	3	2	-1
	Хурц халдварт өвчин	219	136	-83

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2019.9 он	2020.9 он	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	21.5	14.5	-7
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	487.1	421.9	-65.2
Үүнээс охидын	хувь	4.9	7.8	2.9
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	32.1	19.4	-12.7
БЗДХ	10000 хүн амд	23.6	38.3	14.7
Үүнээс өсвөр үе	хувь	11.1	10,8	-0,2
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	80	70	-10
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	46	35	-11

I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 259407 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 49%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 11477 хүнийг 73699 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.4 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 9016 дуудлагад явж үйлчилсний 1207 /13,3%/ нь алсын дуудлага, 532 /5.9%/ нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна. Нийт дуудлагын 81.5% -д 0-20 минутны дотор гарч үйлчилсэн байна .
- Нийт эмийн сангууд 62956 жор хүлээн авч, 6.7 тэрбум төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 14863 жор ирсний 48.5% /7219/ нь ЭМДаатгалын, 1.7%/258/ мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 49.6% /7386/ нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 78.1% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

- 9 сарын байдлаар 61077 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2469 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.
- 9 сарын байдлаар 1104 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба осол гэмтлээр 32 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оноос 17-р буурч , өвчлөл 165 тохиолдлоор өссөн байна.
- Осол гэмтлээр нас барагсдын 21.8%/7/нь амиа хорлосон /**БО-2,Мн-2,ХБ-1, ЭХ-2/**, 6.2%/2/ нь бусдад хорлогдож /**Бу-1,ХБ-1/**, 40.6% /13/нь зам тээврийн осол-/**Бо-1,Гт-2,Нн-1,ШБ-1,Эу-2,БОЭТ-6,/ 31,2% /10/ нь бусад ослоор /Бд-1, Бу-1, Гт-2, Хү-1,ШБ-5/ тус тус эндсэн байна.**
- Осол гэмтлээр нас барагсад нь 68,7%/22/ эрэгтэй хүмүүс эндсэн ба 6 нь эмнэлэгт хүргэгдсэн боловч хоног болоогүй нас барсан 4 /66.6%/ байна. Бусад тохиолдлууд эмнэлгийн ямар нэг тусламж авч чадаагүй газар дээрээ нас барсан байна.
- Оны гарсаар 236 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 13.5% нь осол гэмтлээр, 21,6% нь хорт хавдраар, **10,5%** нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдэлээр, 3,8% нь нярай үеийн эмгэгийн улмаас нас барсан байна.
- Нялхсын эндэгдлийн 18 /**Гт-2,Мо-1,Мн-1,Но-1,ХБ-1,Хү-1,Цц-1,БОЭТ-10/** тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 амьд төрөлтөд 14,5% байна.
- Нялхсын эндэгдэл 2019 онд 80,7% нь эрт нярайн эндэгдэл байсан бол 2020 онд 50% нь эрт нярайн, 22,2% нь сараас дээш насны хүүхэд байгаа ба хатгаа/1/, осол гэмтэл /2/, тархинд цус харвалт /1/ зэрэг шалтгаанаар эндсэн байна
- БОЭТөвд 34 эндэгдэл тохиолдож 27 задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 79.4% тай байна. Үндсэн оношийн зөрөөний хувь 14,8 /4./

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 1239 эх төрж 1242 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 39 төрөлтөөр хүн амын төрөлт өссөн байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 90 /7,3%/ охидын төрөлт эзэлж байгаа нь анхаарал татаж байгаа үзүүлэлт байна./**Бд-1,БО-1, Бу-4,Гт-8,Мо-1,Мн-8,Но-5,Нн-1,Сэ-3,ХБ-5,Хх-3,Хү-2,Цо-4, Цц-6,ШБ-11,Өо-13, Эх-12,Бг-2/.**
- 9 сарын байдлаар 524 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 421,9 байгаа нь өнгөрсөн оноос **65,2-р** буурсан үзүүлэлт байна.Өсвөр насны охидын үр хөндөлт-41/7,8%/ **Бо-1,Бу-2,Гт-3,Мо-3,Мн-1,Но-1,Нн-3,ХБ-1,Цо-3,Цц-2,ШБ-10,Өо-4,Эх-6,Бг-1/** байна.
- Үр хөндөлт 1000 амьд төрөлтөд 65,2-р буурсан боловч , охидын үр хөндөлт 2,9-р нэмэгдсэн байна.
- 9 сарын байдлаар сард дундажаар 3546 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 52,5% эзэлж байгаа нь хангалтгүй байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 8 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,2%-г эзэлж байгаа ба 17 хүүхэд туранхай, 10 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 10-р, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 11-р тус тус буурсан ба хяналтын хувь нэмэгдэхэд тураалын тархалт нэмэгдэх хандлагатайг харуулж байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 424 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 18 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 23,5%-г салхинцэцэг,4,4% сүрьеэ, 2,6%-г гар хөл амны өвчин,3% цусан суулга, 63,2%-г БЗДХ өвчин тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н 13,8% нь жирэмсний үзлэгээс, 44,4% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 46,6% нь өвчний учир амбулатороор, 8,5% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

V. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ ЭРТ ИЛРҮҮЛГИЙН БАЙДАЛ.

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгийн артерийн даралт ихсэх өвчин илрүүлэх үзлэгт 7477 чихрийн шижин илрүүлэх үзлэгт 7861, умайн хүзүүний эсийн шинжилгээнд 2476, хөхний хавдар илрүүлэх үзлэгт 7566, элэгний эрт илрүүлэгт 14730 хүн хамрагдаж үзлэг 74.2% тай хийгдсэн байна. Энд сумдаас **Цогтцэций**, **Гурвантэс сум**, **Өрхийн эмнэлэгүүд** харьцангуй бага хувьтай /50 доош хувьтай/ хамрагдаж байгаад анхаарч эрт илрүүлэг, явуулийн үзлэгээ идэвхтэй зохион байгуулах шаардлага байна. Эрт илрүүлэгт хамрагдсан иргэдээс артерийн даралт ихтэй 57 хүн шинээр оношлогдож хяналтад нэмж орсон байна. Эдгээр шинээр хяналтад орсон иргэд стандарт удирдамжийнхаа дагуу хяналтдаа тогтмол хамрагдах шаардлага байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч Б Мидэрсүрэн, Д. Гантогтох